

ZONETERAPEUT OG FORFATTER

Både intellekt og sansning er i spil, når Lise Hartfelt behandler og skriver. Hun er både terapeut og forfatter og glad for begge dele

Hun drømte det første kapitel til sin første bog. Husker lugte, stemmer og indtryk fra steder, hun har oplevet for længe siden, og hun elsker at arbejde alene. Hun taler med folks fødder, når hun giver zoneterapi, og hun lever med sine romanpersoner.

Hvis det lyder nørdet, skal det forstås som nørdet i positiv forstand. Ansigt til ansigt er Lise Hartfelt hjertelig, eftertænksom og smilende, og altid opdateret på ny litteratur, når man møder hende til arrangementer i FDZ. For nylig kom hendes anden roman på gaden, for Lise er både terapeut og forfatter. Hun skriver mandag-tirsdag, og resten af ugen har hun klienter i klinikken. Den fordeling er hun glad for.

Analyse og magi

Undersøge, analysere, strukturere. De tre elementer går igen, uanset om det er zoneterapeuten eller forfatteren, der arbejder.

-Mandag-tirsdag har jeg litteraturens analyseapparat i brug, fortælle-teknik og synsvinkel, osv. Onsdag torsdag fredag har jeg min basisuddannelse med systemerne, 5-elementlæren, organuret, kostråd og kan også anbefale øvelser, meditation, motionsvejledning osv. Når det er sagt, så sker der også noget mere, når jeg begynder at behandle, for så taler jeg med fødderne, og det gør der også, når jeg begynder at skrive, siger Lise fra sofahjørnet i den lyse stue i villaen i Lyngby.

-Det sammenfald, at man har sin teori, og så sker der noget mere, det er spændende og overraskende. Teori og sansning går hånd i hånd i begge tilfælde, og så sker der altid noget nyt og givende. Det er en næsten sanselig proces at gå ind i, næsten magi, forklarer hun.

Hun skriver fiktion, fordi der er noget, hun gerne vil fortælle, temaer hun vil undersøge, og problemstillinger hun ikke er blevet færdig med. Hun bestemmer, hvilke personer, hun har brug for til at fortælle sin historie, og hun lader dem med bestemte værdier og sætter en handling i gang.

Lever med personerne

-Der bor Vivi og Erik, røg det ud af Lise, en dag hun kørte sammen med sin mand ad Kongevejen mod Virum. -Hvem? Er det nogle, jeg kender? spurgte Lises mand, Anders, forbavset.

Nej, Vivi og Erik er ikke af kød og blod. Men sådan virker de, når vi læser om dem, og Lise kender dem indgående. Hun har selv skabt dem og levet med dem i mange år. De udgør et af parrene i hendes roman "Det vi glemte" med en handling, der foregår fra 1970'erne og frem. Det er det at undersøge noget, der optager hende.

-En undersøgelsesproces af noget, jeg selv har svært ved at få hold på. Det at gennemskrive er en slags bearbejdningsproces. Det kan være en leg, især når det går let, og en måde at få lov at leve nogle andre liv end ens eget. Jeg er så tæt på personerne, også skurken, og jeg kan godt lide og forstår mine personer, så på den måde er der ingen helte og skurke. Jeg prøver at gøre dem nuancerede som rigtige, levende mennesker med integritet og autenticitet og beskriver et liv, jeg selv kunne være i. De bliver – ikke venner – men personer, man har med sig i lang tid, funderer hun.

De skændes

Researchen til "Det vi glemte" har været nem, for Lise har selv levet i den tid, handlingen foregår i, og hun kan stå inde for de emner, der bliver talt om. Dem var hun selv optaget af.

Mens Lise Hartfelts klienter venter, kan de nyde en mundfuld litteratur.

“ Jeg er stadig optaget af '70erne og '80erne og især kønsroller: Hvad gør vi med og mod hinanden? Hvor meget må man gøre for sin egen skyld, og hvad skal man gøre for andre?

-De to romaner er begge opstået, fordi der var nogle historier, jeg gerne ville fortælle. I begge tilfælde blev de anderledes, end jeg havde tænkt mig. Vi hører altid om den omklamrende mor eller ravnemor, og i den første ville jeg give et andet billede af kvinder, hvis sønner flytter hjemmefra. At det både kan være glædesfyldt og sorgfyldt.

-I den anden ville jeg skrive om en sympatisk mand, der elsker to kvinder og gør dem begge lykkelige – for vi kender jo alle sammen den skurkagtige ægtemand, der har en elskerinde... Jeg har kæmpet meget med, om jeg kunne få dem til at gøre det, jeg havde planlagt, men de ville leve deres eget liv. Min zoneterapeutveninde har tit spurgt til, hvordan bogen skred frem, og jeg kunne bare sige: Det går ikke, de sidder i køkkenet og skændes hele tiden, forklarer Lise og tilføjer: - Sproget og personerne havde deres egen vilje.

Hun skrev på "Det vi glemte" i årevis, men havde samtidig gang i mange andre ting som uddannelsen til zoneterapeut, at etablere en virksomhed – og det er ikke det rene ingenting, som hun siger – og at hjælpe med at få flyttet sin mor på plejehjem.

Klogere med alderen?

"Det vil glemte" er en dannelsehistorie, men anderledes end den klassiske dannelseroman.

-I den klassiske forståelse er vi først unge og naive, så bliver vi voksne og kloge. I virkeligheden er det vel sådan, at jaa, vi bliver klogere på noget og på andet ikke. Der åbner sig hele tiden noget nyt. I den klassiske dannelseroman bliver de klogere, og så er det der, de er.

“ Jeg var nok den eneste i min klasse, hvis mor gik på arbejde. I min familie bestemte moren lige så meget som faren, og jeg er selv opdraget med, at uddannelse og selvforsørgelse fører til selvstændighed.

-Det er skønt, at der er overraskelser i livet, og at vi ikke kan planlægge alt. Vi gør meget for at styre og kontrollere, måske mest kvinderne - uden at det skal blive til en kønsproblematik eller generalisering, skynder hun

sig at tilføje. -De fleste af os kommer op i alderen, før vi opdager, at her er vi op imod noget, som vi ikke magter, og det skal vi også kunne rumme. Jo klogere vi bliver, jo mere bliver vi klar over alt det, vi stadig ikke ved. Jeg synes, vi skal blive ved med at være nysgerrige.

Lise havde ikke planlagt slutningen på den tredje roman, men røber, at den bog, hun nu skriver på, fortsætter, hvor handlingen i "Det vi glemte" stopper. Den handler om et par, hvor manden er betydeligt ældre end kvinden, og hvor der er

store temperamentsforskelle. Vil de klare skærene? Og så handler den også om en voksen mands forhold til sin demente mor.

-Den er færdig om to år, når 2015 er gået, siger hun med fast stemme.

Jalousi forbudt

Men hvad med titlen – hvad glemte personerne i bogen?

-Agnes måtte ikke være jaloux - det var ikke en tilladt følelse på den tid - og først til sidst spørger hun sig selv, om det kunne have været anderledes. Erik glemmer, at han fører Agnes bag lyset, og Steen glemmer at sige til eller fra. Det er også en slags forglemmelse. Hvis vi ikke gør det, risikerer vi, at livet passerer forbi, siger Lise.

Det skal nutidens unge også høre om, for det er vigtigt at vide, hvad det er for en historie, vi kommer af. Så forstår vi hinanden bedre. Lise er solidarisk med '70erne og fremhæver især ligestillingsværdierne. At kvinder kunne og kan få lov at udfolde talentene.

-Det er helt fantastisk i dag, at begge køn kan få lov at udfolde sig på alle områder.

Årene og erfaringen har fjernet den uro, der måske kendetegnede de første år som forfatter.

-Det har altid været let for mig at skrive. Men nu er jeg mere klar til, at der kan ske noget nyt og behøver ikke at være bange for, om det vil udvikle sig. Jeg er mere parat til at være lydhør, både som zoneterapeut og når jeg skriver, siger hun.

Zoneterapeutens aftryk

Det er tydeligt, at romanen er skrevet af en kvinde med indgående kendskab til og viden om krop og psyke. Vi kan læse, hvordan følelser sætter sig som en hovedpine og forplanter sig i kroppen, om hvordan en slank mand ser tiltrækkende ud ved at læse om hans muskler og se-nevedhæftninger osv.

KORT OM LISE HARTFELT

- Født 1956 i Sakskøbing, boede siden i Syd-, Vest- og Midtjylland med familien, forældrene var lærere, og fra 1976 til '83 læste hun i København
- Zoneterapeut fra Skolen på Gl. Kongevej, København
- Lyngby Zoneterapi fra 2004
- Forfatter fra 2001
- Cand. mag. i dansk og idræt. Fra 1983 underviser på gymnasier i København, lektor på Frederiksberg VUC indtil 2001
- Gift og mor til fem voksne børn

-Ja, jeg giver dem fysiske symptomer, så læserne skal tænke: Hvad er der på spil? Det mest spændende er, hvis man kan lægge sporene på forhånd og overraske læserne. Jeg bruger bestemt min viden om fysiologi og anatomi. Jeg er meget visionært orienteret, og når jeg skriver, er jeg der. Jeg ser det, og beskriver hvad jeg ser.

Lise siger, at fødderne fortæller hende mange historier i klinikken. Men dem skriver hun ikke.

-Det er ikke nødvendigt, jeg har så mange historier, jeg kan tage frem. I klinikken fortæller klienterne mange spændende ting, og jeg ved, at virkeligheden langt overgår det, vi kan finde på. De fleste fortæller af karsken bælg, når jeg behandler dem, og jeg synes, det er spændende. Fx fortæller de gamle ting og siger måske: Jeg ved ikke, hvorfor jeg lige fortæller dig det - især under udrensingsbehandling – ord kan også være en udrensning. Jeg stjæler ikke fra mine klienters liv, og de kan føle sig helt trygge ved, at jeg har tavshedspligt.

“ Tolerance er den vigtigste værdi, jeg har ladet gå videre i opdragelsen af mine børn. De har ligestilling. Mine to ældste sønner har børn, og de deltager meget mere i børnenes liv og det derhjemme, end mænd tidligere har gjort.

Handlingen kort

"Det vi glemte" handler om parforhold og venskab. Kunstnerne Agnes og Steen er med i samme kunstnerkollektiv. Steen er lun på Agnes, men hun bliver forelsket i hans ven, Erik. Erik er gift med Vivi. Om troskab og utroskab, handel med organer og moral.

Lises bøger

- "Det vi glemte", forlaget Attika 2013, 499 sider
- "Sting", forlaget Attika 2003. 234 sider
- Den tredje er på vej

Se www.lisehartfelt.dk

Dejlig læseoplevelse

Kønsroller, ligestilling, kapitalen, falsk bevidsthed, sange af Trille, parforhold – de emner, som vi brændende diskuterede i '70erne og '80erne ruller forbi, når man læser Lise Hartfelts "Det vi glemte". Det er en stor oplevelse at spejle sig i de nuancerede hovedpersoner, det sætter tiden og livet i relief. Og herligt at genopleve savsmuldstapetet, musikken, te-brygning i kæmpe lerpotter og skift i tøjstil fra løse gevandter og flade såler til kropsnært tøj og højhælede støvler. Romanen giver et fint billede af tidernes skiften og er skrevet i et sprog og med dialoger, der er en fornøjelse at læse. Vi får serveret en god historie om nogle årtier, som forfatteren omfatter med varme og sympati.

FRA GYMNASIELÆRERER TIL ZONETERAPEUT

At være selvstændig zoneterapeut er det job, Lise Hartfelt har været mest glad for

-Du kan altid vende tilbage... Mange af Lise Hartfelts kolleger undrede sig, da hun sagde sit lærerjob op. Hun havde undervist i næsten tyve år på københavnske gymnasier og VUC'er og trængte til at lave noget helt andet.

Med klinik siden 2004 er arbejdet som zoneterapeut det job, Lise har haft længst, og det hun har været allermost glad for.

Lise har altid været god til at søge nye udfordringer, og efter eget valg nåede hun at undervise i dansk og idræt mange forskellige steder, inden hun satte skoletasken på hylden. Det første år brugte hun på at skrive sin første roman, og da en veninde mente, at zoneterapi lige var noget for Lise, kontaktede hun Skolen på Gl. Kongevej i København og begyndte ugen efter.

Mens gymnasiekollegerne betragtede Lise som den alternative idrætslærer, der inddrog eurytmi, yoga og meditationsøvelser i sin undervisning, så de medstudierende zoneterapeuter hende som meget naturvidenskabeligt baseret. Som idrætsuddannet fra universitetet havde hun helt styr på anatomi og fysiologi.

-Jeg leder altid efter de indlysende fysiske ting først. Om der er en mangtilstand, vi skal have rettet op på, før vi skal til et mere psykisk og mentalt plan. Fx anbefaler jeg D-vitaminer, hvis én har kronisk bihulebetændelse, og tjekker op på, hvad har vi af kontant viden om det fysiske. Jeg bestræber mig altid på, at jeg behandler det hele menneske; ikke kun en krop eller en psyke, siger hun.

Detektivarbejde

Det at hjælpe andre til selvhjælp, holder hun meget af ved arbejdet i klinikken.

-På samme måde, som når jeg er forfatter, er undersøgelsesfasen interessant. Det er lidt af et detektivarbejde på en god og spændende måde. At man leder nogle steder og lader klienterne selv se, hvad de kan gøre. Det er en blanding af noget sanseligt, intellektuelt og fysisk arbejde, siger hun, og fortsætter: -Jeg får brugt mange af mine talenter på klinikken og er glad for, at jeg i meget høj grad kan bestemme selv, og jeg har det fint med at arbejde alene. Det gør jeg jo også som forfatter - det er en proces.

Der er en egen ro ved at få lov til at have en klient en time, modsat da hun underviste 28 på én gang og skulle tilfredsstille alles behov.

-Det er en meget rolig proces at være på klinikken. Det er et arbejde, der passer godt til den, jeg er. Jeg går glad ind på arbejde og går endnu gladere ud, fordi jeg får så meget. Det er en livskvalitet, der vil noget, siger hun.

Plejer sine kernekunder

Lise har alle slags klienter. På zoneterapeutskolen skrev hun speciale om kvinder i overgangsalderen og havde mange af dem i begyndelsen, men nu behandler hun alt muligt. Lyngby Zoneterapi ligger godt, få minutters gang fra Lyngby S-togsstation og tæt på store arbejdspladser. Lise har en kerne af faste klienter, der er blevet raske og får zoneterapi som vedligeholdelse med jævne mellemrum, og dertil et flow af nye klienter, som kommer med en lille ting, der skal ordnes, hvorefter hun ikke ser dem igen.

-Efterhånden har jeg været her så længe, at de begynder at vende tilbage. Fx ser jeg nu kvinder, der kom med deres kolik-spædbørn for syv år siden. Jeg er meget serviceorienteret overfor de faste. Hvis de har brug for en tid til noget akut, skal de ikke vente i tre uger. De får kernekundeservice, som en af dem kalder det. Jeg plejer at sige, at Lises zoneterapi er en eksklusiv klinik, hvor man kun kommer, hvis man er blevet anbefalet, siger hun og smiler.

Lise Hartfelt er zoneterapeut tre dage og forfatter to dage om ugen.